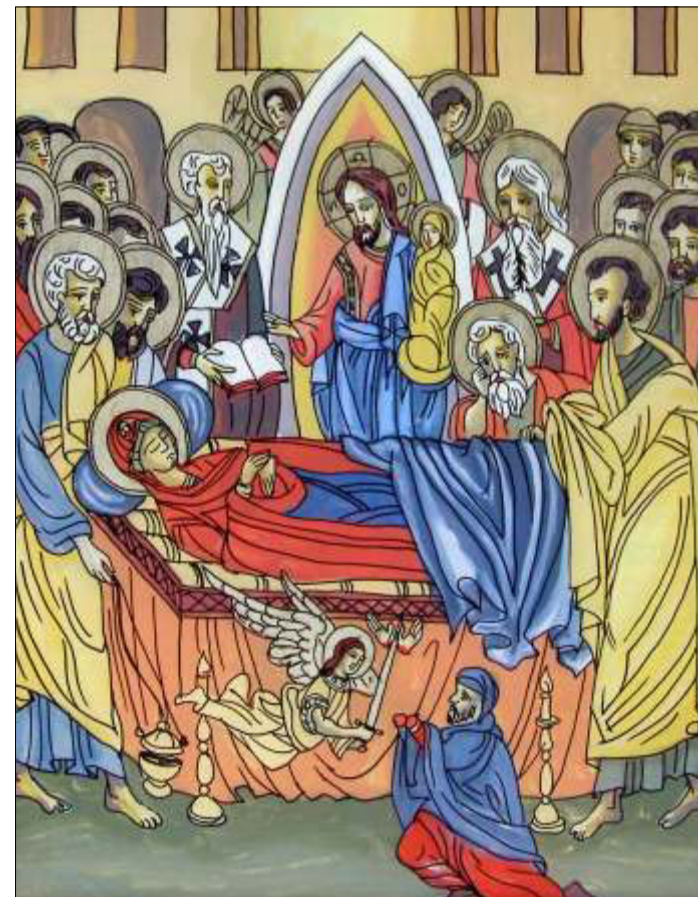

Buletin INFORMATIV

Anul XX • nr. 8 (231) • August • 2011

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE

Buletin INFORMATIV

Anul XX • nr. 8 (231) • August • 2011

**MINISTERUL CULTURII
ȘI PATRIMONIULUI NAȚIONAL**
**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA
ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE**

013701 București • Piața Presei Libere nr. 1 • corp B 1

• etaj V / VI • telefon/fax 317 89 70

www.centrul-cultura-traditionala.ro

www.traditionalnet.ro

e-mail: contact@centrul-cultura-traditionala.ro

Director: **Ciprian OGRĂZEANU**

Redactor coordonator: **Oana Gabriela PETRICĂ - director adjunct**

Colectiv redacțional:

Mihaela CIORCILĂ (secretar de redacție) • **Dănuț DUMITRAȘCU**

Elena GAVRILUȚIU • **Mirela MIHĂILĂ**

Producție și difuzare: **Mariana COMAN**

Coperta I - **Cecilia ALEXANDRESCU** (București) -
Adormirea Maicii Domnului

Coperta IV - **Lucica CIOBANU** (Bălțați, Iași) - *Floarea-soarelui*

Fotografii de Rodica Dinache

ISSN 1224 - 6921

Tehnoredactare: **Anca Cristina VERGULESCU**

**Gustav Ioan HLINKA (Reșița, Caraș-Severin) -
Insula**

Fotografie de Rodica Dinache

Mulțumim tuturor colaboratorilor
și așteptăm în continuare informații și articole de specialitate
pentru *Buletinul Informativ*.

Cuprins:

Cercetare aplicată

Cum se fac țestele sau Ropotitul țestelor la Cornățelu.....2
(Dr. Corina MIHĂESCU)
Buzduganul de seceriș la Cârța 5
(Maria SPĂTARIU)

Agenda august 2011.....9

Ecouri

Festivaluri

Zărzărică, zărzărea.....27
Glasul muzicii - calea spre celălalt.....31
(Elena GAVRILUȚIU)
Festivalul „Bujorul de Munte“ 2011.....35
(Cozmina COSTINIUC)
Japonezi și cultură tradițională românească.....37
(Gabriela NEGRU)
Valorificarea folclorului exprimat prin mijloace multimedia.....39
(Lect. univ. dr. Ramona PREJA)

Portret

Ipostaze ale lemnului în viziunea lui Alexandru Manea 41
(Anamaria STĂNESCU)

Confesiuni

Elena Zbanț.....45

Noi apariții editoriale

Tradiții clujene. Tezaure umane vii.....51
(Anamaria STĂNESCU)

Cercetare aplicată

Cum se fac țestele sau Ropotitul țestelor la Cornățelu

Alături de cercetarea portului, a țesăturilor și a obiceiurilor din zona sa, de activitatea artistică și didactică desfășurată și de preocupările sale de colecționar, meșterului popular Constantin Nițu din Cornățelu - Poboru, județul Olt îi revine și meritul de a fi reconstituit obiceiul de altădată al *Ropotitului țestelor*, cuptoare primitive în care se coace cea mai gustoasă pâine cu putiță.

Meșterul deplânge pierderea tradiției chiar și sub acest aspect al înlocuirii țestului cu cuptorul electric; e drept că recunoaște că și el apelează la mijloacele moderne pentru avantajul economisirii timpului și al efortului, în defavoarea însă a calității, pentru că în țest aluatul dospit este deopotrivă copt și fiert în aburii dinăuntru marelui clopot de lut.

Țestele sunt ecologice în totalitate: de la lemnele cu care se încing, de la materialele din care sunt făcute, până la „produsul finit” care se coace înăuntru la o temperatură constantă, păstrându-și toate calitățile nutritive, într-o aromă și un gust minunate, atât de greu de înțeles pentru cei ce nu au avut încă privilegiul să guste un „colțuc” de pâine țărăneasă, adevărată, coaptă în țest.

Pentru aceștia, dar și pentru cei ce uitaseră de vechea tradiție de la Cornățelu, Constantin Nițu scrie o altă istorie a *zolurilor* (sg. *zol* = cantitate de pământ umezită care este frământată cu picioarele, înainte de modelarea țestelor), care alcătuiesc, după o știință aparte, „casa” pâinii: „Iată cum se fac țestele la Cornățelu:

Înainte de începerea țestelor are loc sfatul de constituire a grupului de muncă. Se adună cinci-șapte femei (de obicei în număr fără soț) și cel puțin în grup să fie doi bărbați. Acest sfat se întrunește după seceră, într-o duminică după-amiază, după ce se venea de la biserică.

Se adunau la o ceașcă de rachiu, se hotărau din ce locuri se aduce pământul și luni dimineata începea lucrul. Se aducea pământ de culori și grăsimi diferite: pământ roșu, pământ alb, pământ galben, humos, nisipos, din câmp, din vadul gârlii, și se făceau cam nouă locuri, se ținea cont de acel număr.

Dacă pământul era aproape, se căra de către femei cu copăile, însoțite de copile, ca să vadă și ele cum se face o astfel de muncă, pentru că țeste nu se făceau în toții anii. Dacă pământul era prea departe, se aducea cu căruțele cu boi. Totodată, se aducea nisip fin, se cernea cu ciurul de mălai și începea a se îngrămădi la un loc în proporții egale pământurile, nisipul și apa. Apoi se aducea din fâneață iarbă uscată și subțire ca mătasea, care se încorpora din timp în timp, ca o rețea de structură, pentru ca țestele să nu crape până la uscare. Toată compoziția aceasta se călca cu picioarele de trei ori pe zi, trei zile la rând, până când pământul devenea maleabil ca ceara, ușor de modelat, cu o flexibilitate mare, fără a se crăpa.

Meșterul Constantin Nițu într-una din ipostazele caracteristice: la războiul de țesut

Încercarea se făcea cu o baghetă confecționată între palme din compoziția țestelor și se izbea cu ea degetul arătător întins puternic; dacă bagheta nu se rupea sau nu crăpa, atunci pământul era gata. Începea mușuroitul de către bărbați, dar ei luau parte și la jucat și mai ales la readucerea pământului la următorul *zol*. Tot ei cărau pământul cu copăile sau cu roabele, la mușuroaie. Acestea se acopereau cu frunze de hrean sau de dovleac, ca izolație între mușuroi și țest, să nu se lipească țărâna uscată de interiorul său. Acum începea adevărata artă, modelarea nu o făcea oricine, știindu-se în sat cine este priceput la făcutul țestelor; și cel care voia să cumpere se ducea mai întâi pe la fiecare și apoi, seara, de la cine îi plăcea, se tocmea ca să-i păstreze țestele alese. După ce se modelau, se *spilcuiau* (*a spilcui* = a curăța, a scutura, a schimba spectul în frumos și util). De fapt, se ungeau frumos cu o maia din apă și pământ fin, operație numită *zmăltuire*.

Când erau gata, se lua din grădina gospodarului o plantă cunoscută sub numele de «floarea pâinii», se luau capsulele uscate ale plantei și se ștanțau pe țestul crud tot felul de modelaje în formă de rozete și sori. Totul se lăsa la uscat, care dura cât timpul era bun.

Alături fac și copiii țestele lor, supravegheați de femei bătrâne ce-i învață și-i ajută chiar cu mâinile lor să apese cât de tare sau cât de puțin, astfel ca modelul să iasă cel dorit. De observat că la aceste țeste lucrează copile și bătrâne, ele fiind cele mai curate, și se numesc țestele mortilor, făcându-se chiar mici, deoarece ele au rol de simbol. Copiii, băieți, făceau altele și mai mici, confecționând fiecare câte unul, și al cui era cel mai frumos, mama îl punea la *coruna* casei (*corună*=frunțar), pentru că ele se considerau ale îngerilor.

Confecționarea, până la uscare, durează fix o săptămână, apoi uscatul este condiționat de timpul bun de uscare, după care începe finisajul propriu-zis și definitiv. Se dau țestele cu gura în sus, se începe ajustarea sau se cioplește plusul de pământ, se mai încarcă pe unde este nevoie, iar cioplitul se face cu ajutorul unei unelte speciale, făcută de fierar, numită *chisăr* (unealtă de fier confecționată artizanal, la fierar; se aseamănă cu tesla și se folosește la scobitul țestelor). Cu ajutorul chisărului se mai scobește în cavitatea țestului, dacă este nevoie. După ultima uscare, țestul este bun de copt pâine.

Când se pregătește grupul de treabă, lucrătorii trebuie să fie curați, iar hainele, chiar dacă sunt ponosite, să fie spălate și curate. Nu se vorbește urât și nu se fac glume. La masă se respectă cu sfințenie zilele de post și nu se bea peste măsură. La încheierea perioadei, țestele se aduc în curte și se face pomana țestelor, le sfințește preotul și atunci se mănâncă și se bea, se cântă, se joacă, iar la terminare cei care au țeste tocmită vin cu ce s-au tocmit, să-și ducă acasă țestele alese.

Din primele pâini se împarte la vecini și se duce la biserică de Sfânta Maria Mare, ca mulțumire pentru ajutor."

Dr. Corina MIHĂESCU
Cercetător științific I, CNCPCT
Fotografie de Dănuț DUMITRAȘCU

Buzduganul de seceriș la Cârța

*Pe Dealul Mohului
La umbra snopului
Cine se-umbrește
Și se sfătuiește?
Sora Soarelui
Și cu a vântului.
Ele se umbresc
Și se sfătuiesc...*

Versurile din debutul cântecului *Buzduganului* se aud din nou la Cârța (județul Sibiu) în fiecare lună a lui Cuptor. În 2009, localnicii au reluat un obicei întrerupt timp de 38 de ani, un obicei atât de rar practicat în satele românești de azi: *Buzduganul de la seceriș*. Tradițiile secerișului s-au născut din credința că există un spirit al grâului, un spirit ce se ascunde în ultimele spice, un spirit ce trebuie protejat prin cununa de seceriș, simbol al încheierii unui ciclu vegetal și al renașterii, prin viitoarea recoltă.

Reiterarea obiceiurilor de seceriș la Cârța încearcă să respecte vechile practici, așa că tineri și bătrâni se întâlnesc din nou, la fiecare

Pregătirea snopilor pentru confecționarea *buzduganului de seceriș*

Sfânt Ilie, la claca de la seceriș. Din inima satului și până la pământul gazdei, lumea merge cântând, iar aici, cu gesturi familiare de zeci de ani, bătrânii comunei le arată tinerilor cum să taie spice și să lege snopi. La final, când munca-i gata, se ivește și buzduganul, făcut de femei în vârstă. Cele mai pricepute femei leagă snopii în formă de cruce, iar apoi așază crucile în buzdugan: „Crucea din vârful buzduganului reprezintă comunitatea, apoi mai jos sunt reprezentați oamenii care se duc la ajutor, la clacă, și toți sunt legați într-un buchet pe care-l ducem gazdei”, spun bătrânele satului.

La întoarcerea în sat, buzduganul, purtat de două copile sau de un băiat și o fată, deschide drumul. Versurile din *Pe Dealul Mohului* anunță localnicilor intrarea alaiului în sat și, cum tradiția trebuie păstrată, femeii „înnarmate” cu câni și găleți, ies la poartă pentru a uda secerătorii cu apă curată sau apă cu busuioc, într-un ritual de prosperitate, belșug și sănătate. La casa gazdei, alaiul se oprește pentru a-și primi răsplata pentru ajutorul dat, așa că secerătorii sunt așteptați cu masa întinsă, după cum spun versurile „Stăpână,

Alaiul secerătorilor pe străzile Cârței

stăpână/Gată cina bine/Că cunună-ți vine“. *Jocul Cântecului Grâului*, executat de secerători în gospodăria gazdei, încheie în mod obișnuit ceremonialul secerișului. La Cârța însă, gazdele clăcii și secerătorii nu uită să ducă buzduganul în Casa Domnului pentru ca sporul ogorului să fie binecuvântat prin rugăciune.

În anul 2011, obiceiul a fost practicat pentru a treia oară în istoria recentă a comunei și a angrenat întreaga suflare a satului de la copii de 2-3 ani, la școlari, liceeni, oameni căsătoriți și vârstnici. Spre deosebire de anii anteriori, s-a constatat o mai mare grijă a comunității față de utilizarea unor obiecte autentice: s-a încercat folosirea mai discretă a pălăriilor din paie situate la limita între tradițional și kitsch și s-a renunțat la utilizarea peturilor și a sucurilor în momentul primirii alaiului de secerători. Din păcate, concomitent, s-a înregistrat un număr mai scăzut al persoanelor dispuse să taie snopi cu secera fie și pentru câteva minute. De asemenea, pentru a scurta timpul desfășurării evenimentelor, buzduganul este de cu seară pregătit aproape în întregime, iar în ziua de Sfântul Ilie se pun doar ultimele

La casa gazdei: „Stăpână, stăpână/Gată cina bine/
Că cunună-ți vine”

cruci în buzdugan. Motivația localnicilor pentru acest fapt este următoarea: „Durează prea mult să-l facem cu totu' și-i prea cald pe vremea asta ca să putem noi, bătrânii, sta atâta în holdă”.

La Cârța, obiceiul a fost reînviat de bătrânii satului, ceata de feciori din Cârța, Parohia Ortodoxă, Școala cu clasele I-VIII, Primăria Cârța și de un sas - Oswald Guist. Este singura localitate din județul Sibiu unde obiceiurile de seceriș au fost revigorate.

Obiceiurile de seceriș au fost practicate și în alte zone ale țării, astfel încât obiectul ritual numit *Cununa*, *Buzduganul* sau *Crucea*, în Ardeal, este cunoscut sub denumirile de *Barba popii* și *Barba lui Dumnezeu*, în unele părți din Moldova și Muntenia. Cântecele Cununei Grâului sunt atestate numai în Transilvania și denumiri precum *Cântecul Buzduganului*, *Dealul Mohului*, *Pana Mohului*, *Gogea*, *Cântecul Grâului*, *Alduitul* etc.

Maria SPĂTARIU

CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu
Fotografii din Arhiva CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu

Agenda*

Alba

14 august – Stremț, Livezile, Ponor, Valea Lungă
Fiii satului - manifestări etnofolclorice.

16 august – Cărpiniș
Festival de muzică populară.

20-21 august – Cut
Fiii satului - manifestări etnofolclorice. Cu acest prilej, se aduce un omagiu lui Septimiu Albini, la dezvelirea bustului acestui luptător memorandist.

21 august – Bucerdea Vinoasă
„Cununa grâului“ - manifestare etnofolclorică dedicată terminării secerișului.

27-28 august – Teiuș
Zilele Teiușului - manifestări culturale complexe.

28 august – Horia
Târgul lemnarilor - târg meșteșugăresc, care include și concursuri între meșterii populari din satele din Țara Moților: aruncarea cu toporul, aruncarea cu țapinul, cioplirea grinzilor etc. **Au loc o paradă a portului popular din Țara Moților și spectacole folclorice pe scena amenajată la Căsoaia Lemnarilor.**

28 august – Roșia Montană
Festivalul Comunităților Miniere și al Tradițiilor Minerești „Ziua Minerului” - ediția a II-a.

*N.R. Informațiile de la această rubrică sunt furnizate de centrele județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale. Pentru confirmări, vă rugăm consultați organizatorii.

29 august – Vadu Moților, Albac, Sălciua
Spectacole folclorice desfășurate în expozițiile etnografice din localitățile respective.

Arad

6 august – Lipova

„La izvor de cânt și dor“ - festival de folclor - ediția XXX-a.

6 august – Bulci, com. Bata

Festival de Folk - ediția a III-a.

7 august – Valea Mureșului - Lipova Băi - etapa zonală

28 august – Arad - etapa finală

„Autentic Fest“ - festival-concurs județean de folclor - ediția a III-a.

12-14 august – Macea

Festivalul de Satiră și Umor „Gura satului“ - ediția a XXX-a.

13-14 august – Ineu

Zilele Ineului - manifestări diverse. Din program:

- spectacol de muzică ușoară (13 august);

- seară de folclor: „Floare de pe Criș“ - festival-concurs de muzică populară; spectacole susținute de Orchestra „Rapsozii Zarandului“, Formația de dansuri „Cununa Nadășului“ și Grupul Vocal „Ineuanii“; recitalul Orchestrei „General Music“, solistă: Diana Selagea, invitat special: Marius Ciprian Pop (14 august).

14 august – Beliu

„Praznicul de Pită Nouă“ - manifestare etnofolclorică tradițională - ediția a XXXVII-a.

14-15 august – Felnac

Ziua Recoltei - manifestări etnofolclorice dedicate încheierii secerișului.

15 august – Birchiș-Căpâlnaș

Rugă tradițională - manifestare religioasă și etnofolclorică.

19-21 august – Pecica

Praznicul de Pită Nouă - manifestare tradițională.

20-21 august – Moneasa

Târgul Meșterilor Populari - ediția a IX-a.

21 august – Moneasa

Festivalul-concurs al Cântecului Popular din Țara Zarandului - ediția a XLII-a.

21 august – Cermei

Întâlnirea Fiilor Satului.

27-28 august – Șepreuş

Zilele Localității - manifestări tradiționale.

Argeş

7 august – Bârla

„Hora ca la Bârla“ - spectacol popular urmat de tradiționala horă a satului - ediția a V-a.

9-16 august – Pitești, Mioveni, Topoloveni, Câmpulung, Curtea de Argeş

Festivalul Internațional de Folclor „Carpați“ - 2011 - ediția a XXIX-a.

10 august-3 septembrie – Pitești și localități din județ

Sărbătorile Argeșului și Muscelului - ediția a V-a. Din program:

- Parada Cântecului, Dansului și Portului Popular Argeșean și Muscelean;

- Concursul „Cea mai frumoasă argeșeancă și cel mai frumos argeșean purtători ai costumelor populare de sărbătoare“ (15 august, Pitești - Parcul Ștrand);

- Parada Cântecului, Dansului și Portului Popular; spectacole muzical-coregrafice cu participarea ansamblurilor din județ;

- Festivitatea de premiere la concursurile organizate în județul Argeş în 2011 (3 septembrie, Golești - Muzeul Viticulturii și Pomiculturii).

Bacău

15 august – Oituz, Poiana Sărată

„Memoria Oituzului“ - manifestare complexă, cu caracter artistic și religios, dedicată sărbătorii Adormirii Maicii Domnului.

Bihor

30 iulie-5 august – Brătcuța

Tabără de creație pentru artiștii plastici amatori. Participă artiștii plastici din județul Bihor și județul Hajdu-Bihar (Ungaria).

21 august – Tinca

Serbare câmpenească la Tinca. Participă formații artistice din localitățile: Avram Iancu, Ciumeghiu, Salonta, Tulca, Mădăraș și Tinca.

28 august- 4 septembrie – Diosig

Expoziție de artă plastică. Participă artiști plastici amatori din localitățile: Diosig, Oradea, Săcueni, Valea lui Mihai, Mihai Bravu și din Ungaria.

28 august – Șuncuiuș

Ziua Comunei Șuncuiuș. Participă formații de pe Valea Crișului Repede.

30-31 august – Diosig

Zilele Culturale ale Comunei Diosig. Participă formațiile artistice din localitățile: Diosig, Oradea, Săcueni, Valea lui Mihai, Mihai Bravu și din Ungaria.

Bistrița-Năsăud**6-7 august – Prundu Bârgăului**

Festivalul Internațional de Folclor „Regele Brazilor“. Participă formații artistice din Bulgaria, România, Serbia, Republica Moldova, Polonia și Ungaria.

14 august – Agrieș, com. Târlișua

„Sub Dealul Secăturii“ - ediția a III-a. Participă: formații din Căian, Spermezeu, Dobric, Târlișua, Uriu, Cristești-Ciceu, Beclean. Manifestarea se organizează în colaborare cu Parohia Ortodoxă Agrieș și Primăria Comunei Târlișua.

15 august – Telciu

„Ceteraș - Ioan Sabadâș“ - festival-concurs interjudețean al priemașilor și tarafurilor mici. Participă: instrumentiști din județul Bistrița-Năsăud și din județele Transilvaniei și tarafuri tradiționale reprezentative din țară; în cadrul festivalului, recital al Ansamblului Profesionist „Dor Românesc“.

15 august – Maieru

„Ave Maria“ - concert de Sfânta Maria susținut de Grupul „Pro Opera“.

15-30 august – Bistrița - Art Galeria

„Peisaj“ - expoziție de fotografie. Participă membrii Foto Clubului „AXXA“.

16 august – Telciu

„Sărbătoare pe Valea Sălăuței“ - spectacol folcloric. Participă formații folclorice de pe Valea Sălăuței și invitați.

20-21 august – Jeica

„Zilele Culturale Jeica - îmbinare a tradițiilor săsești și maghiare“.

21 august – Budești

Jocul fecioresc de pe Câmpie - festival-concurs interjudețean pentru soliști și dansatori din zona Transilvaniei.

21 august – Ciceu-Mihăiești

Serbarea Cetății Ciceului - manifestare cultural-științifică. Din program: Simpozionul „Petru Rareș și Cetatea Ciceului“ (participă oameni de cultură din județ și invitați), spectacol artistic susținut de formații folclorice din județ.

28 august – Valea Vinului

Simpozionul „Reményik Sándor“.

● Pe parcursul lunii august, Ansamblul Profesionist „Dor Românesc“ prezintă spectacole folclorice în județ.

● În această lună se desfășoară Festivalul Județean al Obiceiurilor Tradiționale din Județul Bistrița-Năsăud „Comori Străbune“, organizat pe secțiunile: *Obiceiuri calendaristice de peste an: iarnă, primăvară, nelegate de date fixe, respectiv Obiceiuri care marchează momentele importante din viața omului: nașterea, nunta, înmormântarea.* De asemenea, se realizează DVD-uri-document cu obiceiurile prezentate pe scenă de către participanți.

● Întâlnirile de lucru trimestriale, vizând domeniul educației permanente, cu participarea directorilor și a referenților de specialitate din cadrul așezămintelor de cultură din județ.

Botoșani**5-7 august – Botoșani**

Festivalul Cântecului, Jocului, Portului Popular și al Meșteșugurilor Tradiționale. Manifestările cuprind și Festivalul Coregrafic „Vasile Andreescu“, Festivalul Fanfarelor și Festivalul Etniilor.

21 august – Botoșani

„Omăgiu lui Enescu“ - seară de muzică și poezie Enescu - Eminescu.

Brăila

1-8 august – Brăila - Teatrul „Maria Filotti”

Cursuri de măiestrie artistică oferite de soprana Mariana Nicolesco.

10, 24 august – Brăila - Grădina Mare

„Lada de zestre” - ateliere în aer liber, expoziție și demonstrații practice de țesut și olărit.

13-16 august – Brăila - Faleza Dunării

Târgul Meșteșugarilor „Tezaur Umane Vii”.

14 august – Brăila - Esplanada Dunării

„Floarea Bărăganului” - spectacol folcloric.

● CJCPCT implementează, în perioada iulie-septembrie, Proiectul „Vara pe uliță”, prin care se organizează spectacole de divertisment susținute de formațiile căminelor culturale din localitățile rurale ale județului.

București

● Centrul Tradiției și Creației Populare București organizează, în cadrul Proiectului „Cartierul de vară”, în fiecare sâmbătă și duminică, în parcurile Sebastian (sector 5), Moghioroș (sector 6) și Lumea Copiilor (sector 4) spectacole susținute de ansambluri folclorice românești și ale minorităților.

Buzău

15 august – Valea Salciei

Sărbătoare folclorică tradițională de Sfânta Maria - ediția a XII-a.

21 august – Bisoca

„Pe plaiuri bisocene” - manifestare etnofolclorică ajunsă la cea de-a XLIV-a ediție.

28 august – Scorțoasa

Sărbătoarea folclorică tradițională „Dorule, de unde vii?” - ediția a V-a.

Caras-Severin

1 august – Grădinari

Festivalul Fanfarelor „Gheorghe Novac” - ediția a II-a.

2 august – Lescovița

Întâlnire cu Fiii Satului - manifestare etnofolclorică.

4-6 august – Caransebeș

Festivalul-concurs de Muzică Populară „Luță Ioviță” - ediția a XVIII-a.

6 august – Caransebeș

Aniversarea a 60 de ani de existență a Ansamblului Folcloric „Doina Banatului”.

8 august – Moldova Nouă

Festivalul „Ceaul de Aur” - manifestare tradițională a comunității sârbești din Banatul Montan - Clisura Dunării.

15 august – Moldova Nouă

Manifestări complexe dedicate *Serbărilor Orașului Moldova Nouă*.

15 august – Răcășdia, Gârliște

Zilele Culturii Răcășdene.

16-17 august – Prisian (Buchin)

Întâlnire cu Fiii Satului - manifestări cultural-artistice diverse.

Cluj

7 august – Frata

„Hora satului” - festivalul jocului popular.

7 august – Petreștii de Jos

14 august – Lita

20 august – Băișoara

28 august – Gârbău

Întâlnirea Fiilor Satului.

14 august – Mihai Viteazu

„Mugurel de cânt și joc” - festival internațional de folclor.

15-20 august – Răscruți

Tabără internațională de dansuri populare.

23-28 august – Leghia

Tabără de meșteșuguri tradiționale.

23-28 august – Nicula

Tabără de pictură pe sticlă.

23-28 august – Hășdate

Tabără de xilografură.

● În această lună, specialiștii CJCPCT Cluj fac culegeri de teren în localitățile Sărmașu, Miheșu de Câmpie (2 august) și Săcuieu, Lunca Vișagului (25 august).

● Duminică, 14 august, se lansează CD-ul *Ceterașii din Balda*.

- În perioada 26-31 august, se realizează CD-ul *Nelu Boca (vioară) - muzică tradițională*.
- Asociația Meșterilor Populari din județul Cluj participă, în perioada 26-31 august, la târgul organizat cu prilejul Festivalului de Folclor „Nunta Zamferei”, care are loc la Bistrița.

Constanța

- Se continuă cercetarea „Credințe, superstiții și practici magice în Dobrogea de Sud”, în zona patru a județului Constanța.
- Pe parcursul lunii se desfășoară cercetarea de teren privind „Sărbătorile și obiceiurile de pe axa vieții”.

Covasna

1-7 august – Lunca de Jos (jud. Harghita)

Tabără de dansuri populare pentru elevi.

8-14 august – Cătrușa

Tabără de muzică populară pentru elevi.

21-27 august – Băile Ozunca

Tabără pentru actori și regizori amatori.

Dolj

15 august – Argetoaia, Botoșești-Paia

Bălciul de Sfânta Maria Mare.

- Se reeditează volumul *Cuvântări adânci - Cântece din Vechime culese dintr'un colț al Olteniei* de Costică Ciobanu Plenita - la 100 de ani de la apariție.

Galati

1-5 august – Galați

Festivalul de Film „Ma vie, movie!”, care reunește regizori, actori și studenți la actorie și regie. Se vizionează filme, urmate de discuții, analize, critici.

4-7 mai – Galați - Faleza Dunării

Festivalul Internațional de Fanfare și Orchestre de Marș și Promenadă „Iosif Ivanovici” - ediția a VII-a.

11-16 august – Galați - Faleza Dunării

Festivalul Internațional de Folclor „Doina Covurluiului” - ediția a VI-a.

12 august – Galați

Expoziție colectivă a celor mai reprezentativi artiști fotografi gălățeni.

15 august – Galați

Ziua Marinei - concerte, spectacole, jocuri în aer liber.

- Luni, 1 august a.c., apare numărul 114 al revistei *Dunărea de Jos*, editată de Centrul Cultural „Dunărea de Jos”.

- Marți, 30 august a.c., Editura Centrului Cultural „Dunărea de Jos” lansează volumul *Cărți de cronici*.

Giurgiu

7 august – Nicolovo (Bulgaria)

Spectacol folcloric susținut de ansamblurile de dansuri populare ale CJCPCT Giurgiu.

11, 18, 25 august – Giurgiu - Parcul „Mihai Viteazul”

Concerte de promenadă, în aer liber, susținute de Orchestra de Suflători „Valahia” a Centrului Cultural Local „Ion Vinea”.

14 august – Giurgiu

Spectacol folcloric susținut de Ansamblul „Doina Dunării” al Centrului Cultural Local „Ion Vinea”.

15 august – Giurgiu - Port

Spectacol folcloric susținut de Ansamblul „Doina Dunării”, dedicat sărbătorii Sfintei Marii Mari.

15 august – Giurgiu

Concert susținut de Orchestra de Suflători „Valahia” a Centrului Cultural Local „Ion Vinea” cu ocazia sărbătorii Sfintei Marii Mari.

- Ansamblul „Doina Dunării” al Centrului Cultural Local „Ion Vinea”, participă, pe parcursul lunii august, la filmări pentru emisiuni folclorice realizate de Antena 2, TVR1 și TVRM București.

Gorj

6-7 august – Lainici

„Cântecul munților” - sărbătoare etnofolclorică a comunităților din zonă.

6-7 august – Logrești

Zilele Comunei Logrești și Festivalul de Folclor „Hora din străbuni” - ediția I.

8-10 august – Târgu Jiu

Festivalul Național de Folk și Baladă „Poarta sărutului” - ediția a X-a.

12-15 august – Târgu Jiu și localități din județ

Zilele Culturii Populare în Gorj - ediția I. Din program:

- deschiderea celei de-a VII-a ediții a Târgului Meșterilor Populari din România (cu participare internațională: Bulgaria, Camerun, Republica Moldova, Serbia); lansarea Albumului *Meșteri gorjeni*; vernisajul Expoziției stradale de bannere „Meșteri și meșteșuguri în Gorj”; spectacol de gală oferit de Ansamblul folcloric al orașului Ruse (Bulgaria) (12 august, Târgu Jiu - Esplanada centrală);

- inaugurarea panoului video de promovare a activității curente, a Bibliotecii și a Arhivei CJCPCT Gorj; vernisajul Expoziției de Fotografie, Artă Plastică și Artă Populară „Gorjul tradițional”, cu exponate realizate sau donate în cursul ediției 2011 a Taberei de Cercetare Etnofolclorică „Constantin Brăiloiu”; vizionarea filmului documentar *Tabăra de Cercetare Etnofolclorică 2011* (13 august, Târgu Jiu - sediul CJCPCT Gorj);

- lansarea monografiei *Incursiune în istoria satelor comunei Bobu* de Titu Zălog; spectacol de gală oferit de Ansamblul folcloric al orașului Ruse (Bulgaria) (14 august, Scoarța - Căminul Cultural);

- Festivalul Cântecului, Jocului și Portului Popular Gorjenesc „Tismana 2011”; Spectacol de gală al Ansamblului folcloric al orașului Ruse (Bulgaria) (15 august, Tismana - Dumbrava Tismana).

15 august – Albeni, Brănești, Bărbătești, Bolboși, Bustuchin, Cătunele, Ionești, Lelești, Plopșoru, Scoarța, Slivilești, Stoina, Urdari, Țicleni, Turburea, Turcinești

Hramuri și nedei de Sfânta Maria.

25-29 august – Târgu Cărbunești

Zilele Orașului Târgu Cărbunești și Festivalul Interjudețean de Muzică Lăutărească „Gena Bârsan” - ediția a VI-a.

26 august – Bumbăești-Pițic

Simpozionul „Obiceiuri și tradiții culturale comunitare”.

27-28 august – Alimpești

Zilele Comunei Alimpești și inaugurarea Muzeului Satului din localitate.

Harghita

8-16 august – Lăzărești

Tabăra de Învățare a Dansului Popular „Kaláka”, organizată în colaborare cu Fundația „András”.

22 august-4 septembrie – Miercurea-Ciuc

„Free Camp” - tabără internațională de arte plastice.

29 august – Miercurea-Ciuc

Ziua Fotografiei Maghiare. Cu acest prilej se începe, sub egida Consiliului Județean Harghita, Programul „Arhivare Digitală *Fotómúzeum*”.

● În perioada **12-14 august**, Centrul Cultural Județean Harghita participă, cu formații și meșteri populari, la Festivalul Național al Tradițiilor Populare de la Sibiu.

Hunedoara

2-8 august – Deva, Hunedoara și localități din județ

Festival Internațional de Folclor „Carpatica”.

3-6 august – Deva

Festivalul de Interpretare a Muzicii Populare Românești „Drăgan Muntean” - ediția I, care își propune să descopere noi talente, promovarea lor, precum și punerea în valoare a cântecului popular din diferite zone ale țării și este deschis soliștilor vocali cu vârsta cuprinsă între 16-30 de ani.

6-7 august – Poienița Voinii

Sărbătoarea Pădurenilor - manifestare etnofolclorică tradițională, ajunsă la ediția a XL-a.

20-21 august – Costești

Serbările Tineretului „Istorie, natură, cultură”.

Ialomița

5-7 august – Amara

„Trofeul Tinereții” - Festival Național de Muzică Ușoară Românească.

Iași

21 august – Scobinți

În cadrul Proiectului „Obiceiuri străbune”, Primăria localității Scobinți, în parteneriat cu CJCPCT Iași, organizează **Sărbătoarea Comunei**.

Ilfov**12-14 august – Sibiu**

Festivalul Național al Tradițiilor Populare „ASTRA”. Județul Ilfov participă în calitate de invitat oficial al ediției din acest an a festivalului; prezintă spectacole cu formații și interpreți de folclor, organizează expoziții ale creatorilor de artă populară și ateliere de lucru ale meșterilor populari ilfoveni.

● În această lună CJCPCT Ilfov participă, în calitate de partener oficial, la:

- Festivalul de Muzică Ușoară Românească „Trofeul Tinereții” - Amara (jud. Ialomița (5-7 august);
- Festivalul de Artă Culinară Națională București (15 august);
- Preselecția pentru Festivalul Internațional de Muzică Ușoară „Dan Spătaru” - 2011 (Sala Radio România Actualități, 15 august);
- Festivalul Național de Muzică Ușoară *Mamaia – 2011* (24-28 august).

Maramureș**20-21 august – Botiza**

„Pentru Mândra din Botiza” - colocvii de cultură - ediția a XII-a.

21 august – Pasul Prislop, Borșa

„Hora la Prislop” - festival de folclor internațional - ediția a XLIII-a.

25 august – Rona de Jos

„Cântec, joc și voie bună pe Valea Ronișoarei” - *Întâlnirea Fiilor Satului* - ediția a VIII-a.

27-28 august – Cicârlău

„Alină-te, dor, alină” - festival-concurs de folclor românesc și al minorităților conlocuitoare - ediția a XIX-a.

Mureș**8-13 august – Sighișoara**

Tabără de pictură cu elevii Școlii de Arte.

22-27 august – Ceaușu de Câmpie

„Icoana contemporană” - tabără de pictură.

Neamț**7 august – Ceahlău**

Ziua Muntelui Ceahlău și Festivalul Interjudetean al Tradițiilor Populare „Sărbătoare pe Ceahlău”. Organizator: Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare”.

Olt**6 august – Urzica****15 august – Pârșcoveni**

Sărbătoarea Fiii satului - manifestări etnofolclorice locale.

15 august – Coteana

Târgul de fete de la Cotenita - sărbătoare tradițională: alegerea celei mai frumoase fete de măritat, cu cea mai frumoasă zestre.

15 august – Văleni

Sărbătoarea Lubeniței - concurs pentru alegerea celei mai mari și a celei mai mici lubenițe coapte - manifestare etnofolclorică tradițională în această localitate.

22-28 august – Sibiu

Tabăra de Creație „Maestru și Ucenic” - ateliere meșteșugărești deschise, expoziții, programe educaționale dedicate tinerilor cursanți la clasele de meșteșuguri populare ale Școlii de Arte și Meserii Slatina, organizată în colaborare cu Muzeul „ASTRA” din Sibiu.

22-28 august – Sfântu Gheorghe (jud. Tulcea)

Tabără de Pictură „Nicolae Truță”.

31 august – Izbiceni - Centrul Cultural „Tudor Gheorghe”

„Limba noastră cea română” - sesiune de comunicări și spectacole - ediția a IV-a.

● În prima decadă a lunii august, se organizează „Tabăra de o zi și o noapte”, în satul Rădești, comuna Oprelu, tabără de cercetare integrată Proiectului „S.O.S. Arhitectura rurală”.

Prahova**1-14 august – Aluniș**

Tabără de inițiere în artele plastice - ediția a XIV-a.

1-20 august – Brebu

Tabăra de pictură și sculptură „Culori și forme” - ediția a II-a, cu participare județeană și națională.

6 august – Cerașu - Tabla Buții

„Columnă pentru nemurire” - manifestare omagială dedicată ostașilor români căzuți aici în timpul Războiului pentru Reîntregirea neamului. Slujbă religioasă, evocări, depuneri de flori, recital de versuri, muzică patriotică, muzică de fanfară, spectacol folcloric. Participă invitați și formații artistice din județele: Prahova, Buzău, Brașov, Covasna.

8-12 august – Ploiești

Stagiunea de vară a atelierelor de creație și interpretare ale Teatrului „Equinox” (Atelierul de Teatru, Atelierul de Pantomimă, Atelierul de Film, Atelierul de Sunete, Atelierul de Semne). Se prezintă spectacolul „Torna umbra”, în interpretarea actorilor Teatrului „Equinox”.

8-14 august – Dumbrăvești

Tabără de pictură și artă decortivă.

14 august – Măgureni

„Bulzul prahovean” - sărbătoarea crescătorilor de animale - ediția a IV-a, cu invitați din zona montană a județelor Prahova și Dâmbovița.

14-15 august – Scorțeni

Zilele Comunei - târg, spectacole folclorice, distracții, dans. Participă formații artistice din județ și din Republica Moldova (Selemet).

15 august – Vălenii de Munte

Festivalul Județean al Portului, Cântecului și Dansului Popular Românesc „Stămăria Mare” - ediția a XIII-a.

15 august – Poiana Câmpina

Ziua Localității - manifestare cultural-artistică și sportivă cu participare județeană.

15-19 august – Vălenii de Munte

Cursurile de vară ale Universității Populare „Nicolae Iorga”; participare națională și internațională.

15-21 august – Bușteni

Târgul Meșterilor Populari Prahoveni.

18-28 august – Plopeni

Tabără internațională de artă plastică.

21-22 august – Plopeni

Salonul Internațional de Caricatură și Festivalul-concurs de Epigrame.

Satu Mare

4 august – Satu Mare - Galeria de Artă a Consiliului Județean Vernisajul Expoziției colective de artă plastică Vass Csaba, Sabău Vasile și Balog Ștefan.

6, 13, 20 și 27 august – Satu Mare - Piața Libertății

Festivalul Fanfarelor - ediția a II-a.

18 august – Satu Mare - Galeria de Artă a CJCPCT

Vernisajul Expoziției de artă plastică Alexandra Cherecheș.

21 august – Homorode

Festivalul Folclorului Codrenesc „Oțeloaia”.

26-28 august – Satu Mare

Zilele „Partium” - manifestări culturale complexe.

Sălaj**7 august** – Moigrad - Castrul roman de la Porolissum

Festivalul de Folclor Național „Ecouri Meseșene”.

28 august – Cehu Silvaniei

Zilele Culturale „Tövishat”. Organizatori: CCAJS Sălaj și Casa de Cultură Cehu Silvaniei.

● În perioada 12-14 august, județul Sălaj participă, în calitate de invitat oficial, la Festivalul Național al Tradițiilor Populare, organizat de Muzeul „ASTRA” Sibiu.

Sibiu**3-7 august** – Sibiu

Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților”, cel mai mare eveniment cultural al Sibiului, care valorifică bogăția și diversitatea culturii tradiționale în plan internațional. Timp de cinci zile, Sibiu se transformă în citadela folclorului internațional. Au loc spectacole în aer liber, seri tradiționale, ateliere de dans și parade ale portului popular. Manifestarea contribuie la valorificarea tradițiilor unor comunități românești și străine, abordând unitatea în spiritul diversității culturale.

6-7 august – Săliște

Zilele Culturale ale Orașului Săliște.

6-7 august – Agnita

Zilele Culturale ale Orașului Agnita.

15 august – Tilișca

Sărbătoarea Oierilor.

27-28 august – Avrig - Piața „Gheorghe Lazăr”

Festivalul de Folclor „Florile Oltului” - ediția XL-a.

● În perioada 1 august-18 octombrie 2011, se derulează Proiectul cultural **Cercetarea gastronomiei tradiționale din județul**

Sibiu, proiect finanțat de AFCN. Se va realiza prima cercetare interdisciplinară integrată a culturii gastronomice din acest areal, prin care se urmărește inventarierea rețetelor tradiționale, a faptelor de cultură care le-au însoțit, conservarea și promovarea ansamblului de fapte tradiționale.

Suceava

2 august – Ulma

Festivalul de Folclor al Huțurilor „Frunza de ulm” - ediția a VI-a.

6 august – Sucevița

Întâlnirea Bucovenienilor de Pretutindeni „Așa cântă neamul meu!” - festival-concurs de interpretare a cântecului popular pentru copii și tineri din comunitățile românești din străinătate. În context, se desfășoară Târgul Meșterilor Popolari „Produs în Bucovina”.

6 august – Sucevița

Festivalul-concurs de Toacă.

6 august – Sucevița

Tabăra Națională de Fotografie „Bogdana” - ediția a IV-a.

15 august – Cacica, Putna

Târgul Meșterilor Popolari de Sfânta Maria.

15 august – Dornești

Festivalul de Folclor „Azi în sat e horă mare”.

15 august – Bilca

Festivalul de Folclor „La Hram, de Sfânta Maria” - ediția a XIV-a.

15 august – Mănăstirea Humorului

„Așa o fost jocu-n sat” - spectacol folcloric.

15 august – Sucevița

Festivalul Fructelor și Ciupercilor de Pădure - ediția a V-a.

15 august – Putna

„De aici, din Țara de Sus” - concert de muzica corală religioasă.

18-21 august – Suceava

Festivalul-concurs Național de Muzică Rock „La Suceava, în cetate” - ediția a IV-a.

20-25 august – Vatra Dornei

Tabăra de Creație a Artiștilor Plastici ai Asociației „Nicolae Tonitza” - pictură, grafică, sculptură.

22 august – Botoșana

Festivalul de Folclor „Dor bucovinean” - ediția a VIII-a.

26-28 august – Rădăuți

Târgul Național al Meșterilor Olari „Ochiul de păun” - ediția a XXVIII-a.

28 august – Prislop

„Horă la Prislop” - manifestare etnofolclorică tradițională. Organizator: Consiliul Județean Maramureș; parteneri: Centrul Cultural „Bucovina” și Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud.

● În luna august se desfășoară cea de-a XXII-a ediție a Festivalului Internațional de Folclor „Întâlniri bucovinene” în Ungaria (6-8 august) și Slovacia (26-28 august).

Teleorman

22-28 august – Zimnicea

Tabăra de Creație „Dunărea ieri, azi, mâine”; participă elevi români și bulgari, pictori profesioniști etc. Organizatori: CJCPCT Teleorman, Luca's Art Company SRL, Inspectoratul Școlar Județean Teleorman, Direcția pentru Tineret și Sport Teleorman, Primăria Zimnicea, Primăria Alexandria și Asociația de Prietenie Româno-bulgară „Zărezeanul”.

28-30 august – Alexandria

Zilele Municipiului Alexandria. Cu acest prilej, Primăria Alexandria, împreună cu CJCPCT, organizează spectacole folclorice la care participă ansambluri de datini și obiceiuri din județ, Ansamblul „Burnasul” al CJCPCT, Orchestra „Lăutarii” din Chișinău și soliștii: Nineta Popa Ionescu, Ilie Medrea, Simona Dinescu, Gelu Voicu, Nicușor Iordan, Niculina Stoican, Viorica Macovei etc.

Timiș

● În luna august, Ansamblul Folcloric „Banatul” întreprinde un turneu în Voivodina.

Vâlcea

6 august – Lădești

„Târg la Lădești” - ediția IV-a - proiect cultural de reactualizare a valorilor sociale, economice și culturale pe care târgurile tradiționale le pun în evidență în comunitățile rurale.

10 august – Râmnicu Vâlcea - „Casa Simian” - Curtea interioară Lansarea volumului *Memorii - O viață de om (1966-1969, 2009)* (vol. IV), volum memorialistic al cunoscutului om de teatru, animator cultural și culegător de folclor vâlcean Constantin Popian.

13 august – Lăcusteni

Sărbătoarea grâului - ediția a V-a - proiect cultural care are ca obiectiv prioritar revitalizarea culturii de cereale specifică zonei și a tradițiilor culturale legate de această cultură în spațiul din sudul județului.

16-21 august – Căciulata

„Tabăra de tradiție și spiritualitate ortodoxă” - proiect cultural care promovează valorile moral-creștine în rândul tinerilor și încearcă să stimuleze potențialul lor creator.

19 august – Brezoi

Sărbătoarea Lotrilor - Ziua Orașului Brezoi.

20-21 august – Călimănești

„Cântecele Oltului” - festival al ansamblurilor folclorice ale județelor străbătute de râul Olt - ediția a XLIII-a.

28-29 august – Băbeni - Casa de Cultură „Dragoș Vrânceanu”

„La izvorul dorului” - festival al creației originale și al cântecului păstoresc - ediția a XL-a.

Vrancea**7 august – Jitia**

Sărbătoarea folclorică „Poiana Negari” - ediția a XLIV-a. Participă meșteri populari și ansambluri folclorice de amatori din județ și de pe Valea Râmnicului. Invitat: Ansamblul Folcloric Profesionist „Țara Vrancei”.

23 iulie-15 august – Focșani - Galeria de Artă

Expoziție de Artă Plastică cu lucrări ale studenților de la Facultatea de Arte - Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați.

● **În perioada 11-16 august, în comuna Suraia se fac studii și cercetări etnologice în parteneriat cu Universitatea din București - Facultatea de Litere. Participă un grup de studenți coordonați de prof. univ. dr. Nicolae Constantinescu și conf. univ. dr. Ioana Frunteletă.**

● Pe tot parcursul lunii august are loc la Galeria CJPTAM Vrancea expoziția „Arta metalului”, care cuprinde lucrări ale elevilor clasei externe de artă a metalului din comuna Câmpeneanca.

Ecouri

Festivaluri **Zărzărică, zărzărea**

Organizatorii Festivalului *Zărzărică, zărzărea* și-au propus, încă de la început, ca prin anvergura sa județeană să contribuie la antrenarea factorilor cu atribuții în domeniu, de la toate nivelurile, în vederea revitalizării cântecului, dansului popular, a obiceiurilor și tradițiilor din județ.

După ani mulți în care specialiștii Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ialomița, în frunte cu directorul instituției, dr. Cristian Obrejan, au străbătut în lung și-n lat județul, atrăgându-și alături profesori, învățători, preoți, reprezentanți ai presei (județene și centrale), cu toții iubitori ai valorilor culturii populare, se poate spune că prin cercetările de teren întreprinse s-a reușit, pe de-o parte, să se conserve și să se promoveze folclorul și tradițiile ialomițene, iar pe de altă parte să inventarieze tot ce înseamnă element de patrimoniu cultural imaterial (în special componenta sa ce ține de contemporaneitate). Ca una dintre persoanele ce urmărește acest festival de la primele ediții, pot afirma că astăzi Festivalul *Zărzărică, zărzărea* este una dintre manifestările folclorice județene cele mai prestigioase din țară, care a reușit să creeze o foarte mare emulație între localitățile județului. Acest fapt a făcut ca pe lângă antrenarea unui număr de interpreți tot mai mare,

de la an la an, să se îmbunătățească vizibil baza materială a așezămintelor culturale din majoritatea localităților județului (amenajarea căminelor culturale, dotarea acestora cu aparatură, mobilier, costume populare noi pentru formațiile artistice etc). Remarcăm, în acest sens implicarea factorilor de decizie de la nivel local (consiliile și primăriile locale și în special a primarilor) și sprijinul acordat de autoritățile județene (Consiliul Județean Ialomița).

A XIX-a ediție a Festivalului-concurs Județean de Folclor Zărzărică, zărzărea s-a desfășurat, așa cum ne-a obișnuit, în două etape, pe parcursul lunii mai - 6 mai etapa pe centre la Miloșești (37 de localități) și Gura Ialomiței (18 localități) și 20 mai - etapa județeană, la Vlădeni, unde au participat reprezentanți/concurenți din localitățile: Albești, Amara, Balaciu, Bordușani, Bordușelu, Căzănești, Făcăeni, Ghimpați, Giurgeni, Gura Ialomiței, Jilavele, Munteni Buzău, Miloșești, Valea Ciorii, Vlădeni. În total peste 30 de concurenți, care s-au întrecut în cadrul a cinci secțiuni: *soliști vocali și instrumentiști, grupuri vocale, dansuri populare, grupuri folclorice tradiționale și ansambluri folclorice*.

Din juriul festivalului au făcut parte: Cristian Obrejan - director al CJCPCT Ialomița - președintele juriului, Oana Petrică - director adjunct CNCPC, Elena Gavriluțiu, Vasilica Ghiță Ene - redactor Radio Antena Satelor, Virgil Iaru - profesor muzică Liceul de Artă „Ionel Perlea” Slobozia, Jan Cheptea - consilier Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Ialomița, Nicu Iancu - maestru dans al Ansamblului Folcloric „Doina Bărăganului”. În acest an juriul a făcut notarea la vedere (membrii juriului au acordat note după terminarea fiecărei interpretări).

Festivalul din acest a avut un nivel bun, cu excepția soliștilor vocali și instrumentiști a căror evoluție a fost destul de modestă. Au fost greu de departajat formațiile de dansuri populare, ansamblurile folclorice și o parte a grupurilor vocale datorită evoluțiilor și prezentărilor scenice de valoare apropiată.

Juriul a decis acordarea următoarelor premii:

Secțiunea soliști vocali:

Premiul I: Maria Preda (Balaciu)

Premiul II: Alina Matache (Amara)

Premiul III: Valentina Nicolescu (Făcăeni)

Grupul Folcloric Tradițional „Izvoarașul” (Ghimpați, jud. Ialomița) - Premiul II la Secțiunea Grupuri folclorice tradiționale

Secțiunea grupuri vocale:

Premiul I: Grup vocal folcloric feminin (Munteni-Buzău)

Premiul II: Grup vocal folcloric bărbătesc (Jilavele)

Premiul III: Grup vocal folcloric bărbătesc (Giurgeni)

Secțiunea dansuri populare:

Premiul I: Formație de dansuri populare mixte (Vlădeni)

Premiul II: Formație de dansuri populare mixte (Giurgeni)

Premiul III: Formație de dansuri populare mixte (Jilavele)

Formația de dansuri populare mixte (Căzănești)

Secțiunea grupuri folclorice tradiționale:

Premiul I: Grup folcloric tradițional (Bordușani)

Premiul II: Grupul Folcloric Tradițional „Izvoarașul” (Ghimpați)

Premiul III: Grupul Folcloric Tradițional „Liliacul” (Bordușelu)

Secțiunea ansambluri folclorice:

Premiul I: Ansamblul folcloric „Colinda” (Jilavele)

Premiul II: Ansamblul folcloric „Drăgaica” (Căzănești)

Premiu special: Zamfir Petre (solist instrumentist - acordeon; Miloșești).

**Ansamblul Folcloric „Colinda“ (Jilavele, jud. Ialomița) -
Premiul I la Secțiunea Ansambluri folclorice**

Trofeul Festivalului Zărzărică, zărzărea: Ansamblul Folcloric „Dorulețul“ (Făcăeni).

În cadrul festivalului, Orchestra „Doina Bărăganului“ a Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ialomița și soliștii Adrian Măcianu, Nicoleta Rădinciuc și Nicolae Rotaru au susținut un spectacol foarte bine primit și apreciat de un public cunoscător.

După decernarea premiilor, festivalul s-a încheiat, ca în fiecare an, cu interpretarea de către Orchestra „Doina Bărăganului“, concurenți și public a cântecului ce i-a dat și denumirea **Zărzărică, zărzărea**, ce reprezintă de fapt promisiunea că deja începe pregătirea următoarei ediții, cea din 2012.

De remarcat efortul organizatorilor pentru desfășurarea în cele mai bune condiții a ediției din acest an a festivalului, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ialomița, Consiliul Local și Primăria Vlădeni.

Glusul muzicii – calea spre celălalt

...este genericul sugestiv și ofertant al primei ediții a Festivalului-concurs Național de Interpretare a Muzicii Populare și Ușoare, pentru Copii și Tineri, desfășurat la Toplița, în perioada 4-5 iunie 2011.

Dincolo de încurajarea, stimularea și promovarea tinerelor talente care provin din rândul copiilor și tinerilor, organizatorii festivalului - Școala Generală nr. 8 „Miron Cristea” din Toplița și Asociația „Centrul Cultural Ardealul” - și-au propus ca această manifestare să devină în timp un factor de armonizare a relațiilor interetnice ale tinerilor, la nivel internațional, național și zonal, prin intermediul muzicii.

De la început precizăm că acest Festival - *Glusul muzicii - calea spre celălalt* - a putut fi organizat ca urmare a câștigării proiectului cu același nume susținut de către Școala Generală nr. 8 „Miron Cristea”, prin d-na director Anda Ianoși, în cadrul unei sesiuni de proiecte organizate de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Conform Regulamentului de organizare și desfășurare a festivalului, cei 30 de concurenți, veniți din toate zonele țării, au evoluat, pe parcursul a două zile, în cadrul a două secțiuni: *Muzică ușoară* și *Muzică populară*, pe cele două categorii de vârstă: 6-12 ani și 13-19 ani.

Din juriul festivalului au făcut parte: Dumitru Buzoianu - realizator emisiuni TVR Cluj - președintele juriului, Elena Gavriluțiu - sociolog, CNCPCCT, Dragoș Ianoși - actor, Teatrul „Excelsior” București, Ileana Crastel - consilier, Primăria Toplița, Viorel Ciubăcă - referent, Centrul Cultural Toplița, Ștefan Isac - solist muzică populară - membri.

Se poate spune că acest festival deschis copiilor și tinerilor (elevi) a debutat bine, concurenții dovedind reale calități interpretative, fie că a fost vorba de muzică ușoară, unde s-a remarcat, la categoria sa de vârstă, Sabrina Stroe din Brașov, care pe lângă voce a dovedit și calități scenice deosebite, fie de muzică populară, unde interpreții au fost acompaniați de Orchestra Ansamblului „Rapsodia Călimanilor” a Centrului Cultural Toplița, dirijată de Eugen Petruț, remarcându-se în mod deosebit micuțul Valentin Berteau, din Fălticeni (jud. Suceava).

S-au acordat următoarele premii:

Secțiunea muzică ușoară

Categoria 6-12 ani

Premiul I: Maria Doboș (Brașov)

Premiul II: Andreea Cîmbală (Bălan, jud. Harghita)

Premiul III: Andreea Mândru (Toplița, jud. Harghita)

Mențiune: Raluca Mândru (Toplița, jud. Harghita)
Premiul de popularitate: Alexia Cioloca (Toplița, jud. Harghita)

Categoria 13-19 ani

Premiul I: Sabrina Stroe (Brașov)
Premiul II: Mălina Cioloca (Toplița, jud. Harghita)
Premiul III: Georgiana Lăcătuș (Bălan, jud. Harghita)
Mențiune: Andreea Vâlcan (Toplița, jud. Harghita)

Sectiunea muzică populară

Categoria 6-12 ani

Premiul I: Valentin Bertea (Fălticeni, jud. Suceava)
Premiul II: Elena Miruna Avăsihoaei (Dobreni, jud. Suceava)
Premiul III: Elena Alina Diacănu (Toplița, jud. Harghita)
Mențiune: Ioana Pogonescu (Săcele, jud. Brașov)

Categoria 13-19 ani

Premiul I: Mădălina Pavăl (Fălticeni, jud. Suceava)
Premiul II: Andreea Vâlcan (Toplița, jud. Harghita)
Premiul III: Anca-Mihaela Muntean (Sibiu)
Mențiune: Mădălina Truță (Toplița, jud. Harghita).

De câțiva dintre laureații acestei prime ediții a Festivalului *Glusul muzicii - calea spre celălalt* se va mai auzi cu siguranță, dacă cei ce se ocupă de pregătirea lor (părinți, profesori, instructori) vor reuși să le cultive calitățile, fără a încerca să le forțeze posibilitățile.

Organizatorii manifestării au oferit cele mai bune condiții de derulare a acesteia (cazare, masă, locații de desfășurare a repetițiilor și a concursului) și cu certitudine se gândesc de pe acum cum ar urma să arate ediția următoare.

Ca o prelungire a acestui festival, luni, 6 iunie, la Căminul Cultural din localitatea Voșlăbeni a fost organizat un spectacol folcloric extraordinar la care au participat o mare parte dintre laureații celor zece ediții ale Festivalului-concurs Național de Folclor pentru Copii și Tineri *Pe Plaiurile Varvigiului*, festival care, de la ediția a V-a, a devenit itinerant (fiecare ediție desfășurându-se în două-trei localități, cum ar fi: Subcetate, Voșlăbeni, Izvorul Mureșului, Gălăuțaș - pentru a promova obiectivele și zonele turistice din centrul și nordul județului Harghita).

Încă de la început, festivalul și-a propus descoperirea, stimularea

și promovarea soliștilor vocali și instrumentiști de muzică populară care provin din rândul copiilor și tinerilor, favorizarea schimbului de experiență între aceștia, promovarea turismului cultural și a dialogului intercultural, realizarea unor spectacole de folclor cu ținută artistică, implicarea tinerilor în manifestările etnoculturale și în culegerea și cercetarea folclorului autentic. De-a lungul celor zece ediții, după cum relatează domnul Viorel Ciubâcă, directorul acestui festival, în ziarul *Informația Harghitei*, aceste obiective au fost în mare parte atinse, dovadă stând și faptul că acei copii, concurenții din primele ediții, astăzi sunt tineri care au confirmat.

Prezentăm mai jos câteva dintre aprecierile sale: [...] *la ora actuală ne putem mândri, în primul rând, cu tinerii noștri soliști vocali din județ, care au crescut și evoluat în pas cu acest festival-concurs - Daian Suci, Mihaela Suci, Cristina Coșarcă, Mariana Mândru Cofas, Teodora Suci, Dănuț Ciforac, Alexandra Colceriu și, mai nou, Andreea Vâlcan, cărora li se alătură tinerii din alte județe, care au debutat sau au fost laureați ai acestui festival-concurs - surorile Ana și Oana Hoza, Lenuța Filipoi și Sergiu Purja, toți din Bistrița-Năsăud, Ioana Dârstar din Covasna, Daniela Cuculici din Vâlcea și Loredana Streche din Caracal.*

La spectacolul de la Voșlăbeni laureaților acestui festival li s-au alăturat și alți tineri interpreți vocali și instrumentiști de muzică populară care, prin palmaresul și evoluția lor în scenă, au făcut dovada, odată în plus, că sunt parte a unei generații ce dă certitudinea că folclorul românesc este pe mâini bune. Atât cei din Harghita (Andreea Vâlcan, Dănuț Ciforac, Alexandra Colceriu și Teodora Suci), cât și Valentin Bertea și Mădălina Pavăl din Fălticeni, Sergiu Chirileasa din Piatra Neamț, taragotistul Răzvan Nicoară din Câmpeni, Ana Maria Dragotă și Bogdan Toma din ținutul Pădurenilor

Participanți la Festivalul-concurs „Glusul muzicii - calea spre celălalt”, Toplița, jud. Harghita, iunie 2011

- Hunedoara și bănățeanca Stana Stepănescu au realizat un spectacol de înaltă ținută artistică. Au contribuit la reușita acestui spectacol soliștii Ansamblului Artistic „Rapsodia Călimanilor” al Centrului Cultural Toplița - Dragomir Raita, Carmen Antal Cujbă, Alexandru Olteanu, Livia Harpa, precum și invitații în recital Corina Florea Covaciu din Reghin și Ștefan Isac din Banat. Acompanied de Orchestra Ansamblului Artistic „Rapsodia Călimanilor” al Centrului Cultural Toplița, dirijată de Eugen Petruț.

O echipă a SC Top Transilvania SRL din Cluj-Napoca a înregistrat audio-video tot spectacolul, acesta urmând a fi prezentat pe TVR 3 - Cluj-Napoca; de asemenea, vor fi editate, într-o primă fază, un număr 300 de DVD-uri.

În cadrul acestei manifestări, a fost lansat volumul *Pe urmele Doinei Banatului și a slujitorilor ei*, semnat de Ștefan Isac și prezentat de poetul Ionel Simota.

Organizatorii acestui spectacol au fost Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, prin Centrul Cultural Toplița, Consiliul Județean Harghita, prin Centrul Cultural Județean Harghita, Consiliul Local, Primăria și Căminul Cultural Voșlăbeni, Despărțământul „ASTRA” - Covasna și Harghita, Asociația Cenaclului Literar „Buna Vestire” - Miercurea-Ciuc.

Aceștia au ținut să aducă mulțumiri celor care le-au fost alături la fiecare dintre cele zece ediții și au contribuit în mod deosebit la organizarea și susținerea acestei manifestări: autoritățile locale din comunele Subcetate și Gălăuțaș, SC „Astra” SRL - Miercurea-Ciuc, prin Marian T. Miron, SC „Exploatarea Minieră Harghita” SA, prin Vasile Mihoc, Grupul Școlar „Miron Cristea” - Subcetate, Asociația de Tineret „Ecoul” - Subcetate.

Elena GAVRILUȚIU

Fotografii din Arhiva CJCPCT Ialomița
și a Centrului Cultural Toplița

Festivalul „Bujorul de Munte” 2011

Festivalul „Bujorul de Munte” de la Gura Râului a marcat, în perioada 2-3 iulie 2011, cea de-a VIII-a ediție, gurenii putându-se lăuda că faima festivalului lor a depășit granițele comunei și ale județului, dovadă fiind prezența numeroasă a turiștilor.

La ieșirea din comună, pe platoul de la Baraj, manifestarea a oferit turiștilor ocazia de a gusta bucate tradiționale românești, dar și de a admira și asculta cele mai reprezentative cântece și jocuri populare românești.

Festivalul „Bujorul de Munte” a debutat sâmbătă, în seara de 2 iulie a.c., pe platoul de la Baraj cu „Cina ca la stână”. Dintre bucatele tradiționale românești, bulzul, tocănița de miel și cea de oaie, sarmăluțele, pâinea de casă, plăcinta cu brânză telemea, urdă sau caș, dar și gustările dulci au făcut deliciul publicului. Preparatele tradiționale au fost pregătite și comercializate de pensiunile din Gura Râului.

„Cina ca la stână” este un produs turistic ce înglobează muzică populară, foc de tabără, produse tradiționale, prezentate și oferite de gospodari îmbrăcați în costume populare specifice localității noastre, a declarat Ioan Duțu, primarul comunei Gura Râului.

Atmosfera a fost întreținută de ansambluri din județul Sibiu și de soliști binecunoscuți pe scena muzicii populare naționale. Astfel,

Pregătirea bulzului ciobănesc - „Cina ca la stână”, moment al Festivalului „Bujorul de Munte”, Gura Râului, jud. Sibiu, 2011

Junii din Gura Râului, în întâmpinarea oaspeților sosiți la festival

programul folcloric din prima seară a festivalului a fost susținut de soliștii Victoria Meiteșcu, Marcel Părău, Camelia Cosma Stoiță și Traian Stoiță, Paula Medrea, Costel Popa, Bogdan Cioran, Rodica Popa Comănicu, Codruța Rodean, Silviu Rațiu, Teodora Ciocănea, Alina Băcă, Gabriela Tuță, Ionuț Fulea și Adrian Neamțu, precum și de Formația de copii din Gura Râului, Ansamblul Folcloric „Cibinul” al Palatului Copiilor Sibiu, Formația de Dansuri Populare „Bujorul de munte” - Gura Râului, Ansamblul Folcloric „Veteranii - Junii Sibiului” și Ansamblul Folcloric „Ceata Junilor”.

În a doua zi de festival, în dimineața zilei de duminică, 3 iulie 2011, oaspeții au fost întâmpinați, cum e îndătinat, la poarta de intrare în Gura Râului cu pâine și sare, de cai și călăreți îmbrăcați în stil tradițional. Localnicii și turiștii au avut apoi parte de un spectacol ai cărui protagoniști au fost chiar membrii Cetei de Juni din localitate. Au îmbrăcat itarii, pieptarul tradițional, și-au pus zurgălăi și pălăria ciobănească cu peană și ne-au dus înapoi pe vremea bunicilor și străbunicilor, când jocul duminical era obișnuită. Cu mic, cu mare, lumea a pornit apoi spre locul cunoscut sub denumirea „La ape”, mai jos de baraj. Oficialitățile au dat mașina pe trăsură și, la invitația organizatorilor, au parcurs drumul în trăsuri trase de cai.

După discursurile oficialităților, folclorul a pus din nou stăpânire pe baraj, pe scenă evoluând invitați speciali: Ansamblul Folcloric Profesionist „Cindrelul-Junii Sibiului” și soliștii: Nelu Albu, Viorica Telcean, Răzvan Năstăsescu, Ina Todoran, Izabela Tomiță, Daniel Rosalim, Alina Pinca, Robert Târnavăanu, Florin Boita, Stana Stepănescu, Ilie Medrea, Maria Butilă, Cristian Pomohaci, Carmen Popovici Dumbravă, Nineta Popa, Mariana Anghel.

Festivalul „Bujorul de Munte” este un produs turistic apărut în anul 2004, în ideea că turismul rural este strâns legat de păstrarea și valorificarea tradițiilor populare.

Organizatorii evenimentului au fost Primăria și Consiliul Local Gura Râului, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii” Sibiu și Asociația de Înfrumusețare a Comunei Gura Râului.

Cozmina COSTINIUC

Referent, CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu
Fotografii din Arhiva CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu

Japonezi și cultură tradițională românească

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii” Sibiu desfășoară activități recunoscute în planul culturii tradiționale, în conservarea și promovarea acestora la nivel național și internațional.

Programele concepute nu se limitează doar la publicul român, ci vizează și spectatori, și parteneri de specialitate din străinătate. În acest sens, în perioada 25-29 iunie 2011, instituția a fost gazda unei delegații din Japonia, compusă din specialiști în domeniul artei coregrafice.

Schimbul de experiență a fost axat pe deprinderea unor jocuri populare românești în cadrul unui seminar condus de Silvia Macrea. În premieră, membrii delegației din Japonia au putut cunoaște și juca *Jiana de la Tilișca*, *Șchioapa ciobănească*, *Învârtita de salon* etc. Atelierele de dans (de la Cercul Militar Sibiu) au fost completate cu vizite de observare *in situ* a

cântecelor, jocurilor și tradițiilor românești, precum și cu vizite în muzee, pentru întregirea cărții de vizită a Sibiului.

Punctăm, succint, momente din vizita delegației din Japonia în județul Sibiu:

- întâlniri cu *tezaure umane vii* - creatorii populari Virgil Ilieș din Săliște, Marioara Berbescu din Gura Râului, Trifu Aurel din Altâna;
- demonstrații și degustări de bucate tradiționale: hencleș, pâine de casă și prânz la stână (familia Neamțu din Altâna) și la Gura Râului;
- demonstrații de joc popular: sătenii din Altâna și Benești, formația de dansuri populare din Gura Râului și, bineînțeles, „Junii Sibiului”. Profesioniștii de la „Junii Sibiului” au uimit audiența cu suitele coregrafice de mare virtuozitate și cu piesele muzicale diverse;
- vizită la Muzeul Interetic și Centrul de Informații Altâna (Ștefan Vaida), Muzeul de Icoane pe Sticlă „Zosim Oancea” din Sibiul, Muzeul Național Brukenthal, Muzeul de Etnografie Universală „Franz Binder”, Muzeul Civilizației Tradiționale „ASTRA”.

Aceste schimburi culturale reafirmă ideea valorilor neprețuite pe care le constituie cultura populară, în general, și jocurile românești, în special. Interesul pentru folclorul românesc, manifestat de către oameni aparținând unei culturi atât de diferite, ne umple sufletul de satisfacție. Ne bucurăm că oaspeții noștri s-au arătat dornici să îmbrace un costum popular de Mărginime, să încerce vălitoarea, coiful și năframa de pe Valea Hârtibaciului, să viziteze gospodăria tradițională (Marina Ihora - a lu' Ihoruțu) din Gura Râului, adică să ne cunoască prin intermediul culturii noastre tradiționale. Se cuvin mulțumirile noastre colaboratorilor, comunităților sătești și instituțiilor care au înțeles importanța promovării valorilor culturale sibiene. (Silvia Macrea, manager CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu)

Gabriela NEGRU

Referent, CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu

Fotografii din Arhiva CJCPCT "Cindrelul-Junii" Sibiu

Valorificarea folclorului exprimat prin mijloace multimedia

Amplasat într-una din cele mai pitorești zone, împânzit de brazi înalți și falnici, ca și oamenii de pe aici, Muzeul Etnografic din Reghin a fost gazda profesorilor și studenților de la specializarea Pedagogie Muzicală, secția română, a Facultății de Muzică din cadrul Universității de Arte din Târgu Mureș.

Aici, unde liniștea și pacea îți încântă sufletul, am întâlnit oameni minunați și primitivi care ne-au deschis nouă, celor mai tineri, lada cu comori nepieritoare transmise din generație în generație, prăfuite de sute de ani.

Un loc mirific, cu o gazdă caldă și binevoitoare - cercetător științific Maria Borzan - sufletul acestui locaș cultural, care ne-a primit cu brațele deschise și ne-a pus la dispoziție tot ce era mai de valoare - costumele populare strămoșești, pentru a pune în aplicare și a finaliza acest proiect - practica cu program cumulativ.

Studentii, coordonați de dr. Traian Penciu (tutore, anul II) și lect. univ. dr. Ramona Preja (tutore, anul III, șef de catedră), au pus în aplicare cele învățate și care așteptau să fie finalizate printr-un material muzical media.

Activitatea a fost deosebit de importantă pentru procesul educațional al facultății, care vizează formarea deprinderilor practice a studenților pentru a deveni profesori de educație muzicală.

Obiectivul practicii a fost consolidarea cunoștințelor teoretice ale studenților și formarea abilităților specifice care vor fi aplicate în concordanță cu specializarea, a unor viitori profesori de educație muzicală, dirijori, interpreți de/în ansambluri/formații corale și instrumentale.

Principalele competențe pe care le-am avut în vedere au fost: dirijat și interpretare în ansamblu, interpretare în condiții de înregistrare multitrack, postprocesare audio multitrack, procesare sunet, editare material promoțional produs muzical media, figurație în videoclipul folcloric.

Pregătirea a cuprins: repetiții, înregistrări în studio, workshop procesare - sunet, workshop documentare, activitățile planificate au

**Studentii de la Facultatea de Muzică din Târgu Mureș -
workshop la Muzeul Etnografic din Reghin**

fost: înregistrări în studio, postprocesare, editarea diverselor fragmente melodice, realizarea prezentării pieselor muzicale, activități specifice filmării.

Această „practică - colaborare“, o nouă experiență, s-a încununat de succes prin faptul că materialul muzical deja se difuzează prin mijloacele mass-media și se înscrie în Fondul arhivistic de folclor al Facultății de Muzică, devenind cartea noastră de vizită.

Text și fotografie de **Lect. univ. dr. Ramona PREJA**
Referent, Centrul Județean pentru Cultură
Tradițională și Educație Artistică Mureș

Portret

Ipostaze ale lemnului în viziunea lui Alexandru Manea

Lemnul este o prezență foarte complexă pentru existența comunității tradiționale românești, deoarece este purtătorul unor simboluri cvasisemantice, atât în plan profan, ca materie primă, cât și în plan sacru, ca semn mitologic.

Unul dintre exponenții civilizației forestiere dintre Carpați și Dunăre este Alexandru Manea, originar din comuna Ulmi, județul Dâmbovița. Experiența în arta prelucrării lemnului a dobândit-o prin participarea la târguri de meserii și la manifestări culturale naționale și internaționale, unde i-a fost recunoscută valoarea creațiilor sale.

Pasiunea pentru acest meșteșug i-a fost inoculată de tatăl său, sculptorul în lemn Marin Alexandru Manea: „Am învățat împreună cu taică-meu. Când eram mic, m-am apucat să pirogravez niște linguri, la care taică-meu a completat cu un cuțit de cizmărie și a făcut încrustări. Și ne-am completat. [...] Am început să lucrez mai mult după ce m-am căsătorit. Mi-am făcut un atelier acasă și prelucrez lemnul”¹.

Alexandru Manea, de profesie tehnician proiectant, a rafinat, prin originalitatea sensibilității sale, calea pe care o urmează un arbore pentru a deveni un obiect necesar microuniversului gospodăresc tradițional.

„Folosesc esențe moi, dar, în general, teiul”², ne spune lemnarul Alexandru Manea. Teiul este simbolul omeniei și al loialității, este un arbore sacru, care protejează oamenii și animalele de boală și de spiritele rele și aduce vigoare și rod ogoarelor. Astfel, teiul reprezintă

o cale de acces la sacru, iar, în calitatea sa de obiect finit, sacralizează viața de zi cu zi a celor care intră în contact cu el.

„Lemnul îl achiziționez de la gatere din Băleni. [...] După ce îl aduc acasă, îl pun la uscat deasupra atelierului. Am un pod deschis ca să se usuce lemnul și-l pun la șipcă. [...] Pun un strat de lemn, pun șipcă, ca să treacă aerul. Dacă îl aduci vara, cam într-o jumătate de an poți să lucrezi lemnul”³.

Alexandru Manea concepe și execută obiecte de mobilier țărănesc (mese, scaune, blidare, lăzi de zestre) și obiecte de uz gospodăresc (linguri, căuce, coafe, sărărițe, pecetare, tipare pentru caș, vârtelnițe, furci de tors, tiocuri, bâte).

Lemnele de esență moale din care sunt realizate înseamnă sănătate, fertilitate și creștere. Sacrul popular atinge apogeul, când femeia „curată” face pâinea, ce poartă pecete⁴. Modelarea aluatului de pâine este realizată în albiile confecționate din „copacul sfânt și matern al daco-românilor”⁵, adică din tei⁶. După ce le este preparat aluatul de grâu de către gospodină, prescurile sunt binecuvântate cu pecetarul sau pistolnicul și apoi sunt puse la copt.

Pistolnicul este o cruce din lemn, gândit de Alexandru Manea în formă de troiță sau tronconică, cu brațele sugerate. Prin incizie, pe pecetar sunt conturate capete aureolate al unor sfinți. În partea de jos, are încrustat numele lui Iisus Hristos (Is Hs) și Nika (biruitorul). Drept pentru care, pistolnicul nu este simbolul purității femeii care face pâinea rituală, ci substitutul divinității. Acesta este transmis pe linie maternă din generație în generație și se sfințește de preot la fiecare Bobotează.

Sărărița realizată de Alexandru Manea reprezintă vasul pentru sare, folosit în gospodărie sau la stână. Este cioplită dintr-o bucată de lemn dreptunghiulară și decorată cu „zimți”. Aceasta se poate atârna pe perete, în apropierea vetrei sau poate fi așezată pe masă. Pentru români sarea este simbolul purității, al curățeniei și al ospitalității. Sarea „este mama lui Dumnezeu” și dreptatea⁷. Astfel, sărărița este dublu valorificată ca simbol sacru.

O altă ipostază a lemnului concepută de Alexandru Manea este căucul, necesar pentru băutul apei sau al laptelui. Acesta era purtat la brâu, de bărbații care mergeau la munca câmpului. Este decorat cu motive fitomorfe sau zoomorfe, care sugerează prestigiul posesorului. În prezent, nu mai are utilizare practică, fiind doar un obiect de decor.

Se spune că este obligatoriu ca bucătăreșele să folosească o lingură din lemn de tei la prepararea alimentelor pe vatră⁸. Este utilă și din punct de vedere practic, deoarece o lingură din lemn nu zgârie fundul cratiței.

Lingura de lemn a unei femei însărcinate era folosită, în cadrul riturilor agrare, pentru a aduce fertilitate, iar lingura de lemn a unui mort era utilizată în descântece, pentru vindecarea bolilor⁹. Lingura așezată cu căușul în sus înseamnă invitație la masă, marcă ce aparține codului ospitalier al românilor¹⁰.

Lingura din lemn indică și ierarhia familială la masă, în funcție de ornamentele și forma pe care o are. Astfel, se remarcă o identificare între lingura de lemn și mesean, sugerată și de credința că cel care își pierde lingura, nu se va mai sătura niciodată. De asemenea, pentru ca farmecele de dragoste să aibă efect, fata mare trebuie să fure și să ardă în foc iute lingura celui iubit, pentru ca acesta să ardă de dragoste pentru ea¹¹.

Masa rotundă cu trei picioare și scaunele se numără printre piesele de mobilier tradițional lucrate de Alexandru Manea, care încearcă să atingă esența limbajului simplu al formei armonizate cu podoabele sale. Mesele meșterului „sunt încrustate, nu mai sunt așa simple, pentru că nouă ni se cere să creăm și modele”¹².

Masa rotundă întâlnită în sudul României este de origine orientală, aparținând lumii balcanice. Aceasta evocă armonia cosmică prezentă în casa tradițională românească. Înălțimea mesei și a scaunelor indică poziționarea mesenilor față de cer, având în vedere că scaunul este simbolul autorității.

Furca de tors este tot o individualizare a lemnului în concepția lui Alexandru Manea. Aceasta este o unealtă folosită de gospodine alături de vârtelniță, pentru a prelucra lâna de oaie.

Meșterul lemnar Alexandru Manea (Ulmi, jud. Dâmbovița), alături de lucrările sale

Furca de tors se distinge printr-o ornamentică foarte bogată, cu motive solare incizate. Acest obiect este pus în relație cu obiceiul tradițional al *Horei Sântiliei*. De Sfântul Ilie feciorii ciobani coborau cu turmele de la stână. Aceștia le aduceau fetelor iubite o furcă de tors, cioplită de ei și caș, apoi le scoteau la horă. Fecioarele care rămâneau nebăgate în horă de Sfântul Ilie nu puteau fi pețite de flăcăi, fiind obligate să aștepte până la Sântilie următor¹³.

Majoritatea obiectelor din gospodăria tradițională erau făcute din lemn, fiind produse local și ieftine. În prezent, acestea sunt înlocuite de echivalentele lor din metal, sticlă și plastic, produse la scară industrială; însă paleta vastă de simboluri dezvoltată de acestea, de-a lungul timpului, este încă activă pentru gospodarii români. Astfel, este resimțită nevoia unui referent utilizabil, ce poate fi găsit în târgurile de meșteșuguri tradiționale, la artiști în prelucrarea lemnului, precum Alexandru Manea.

Așadar, lemnul trecut prin sensibilitatea creatoare a lui Alexandru Manea și care se conformează codurilor mentalului tradițional românesc dezvoltă, și în prezent, o serie de ipostaze cu mare impact la nivel familial, cultural și socioeconomic.

Text și fotografie de **Anamaria STĂNESCU**
Referent, CNCPCT

Note:

¹ Inf. Alexandru Manea, noiembrie 2008.

² *Idem*.

³ *Ibidem*.

⁴ Colacii, căpețelele și prescurile sunt aduse ca ofrande în cadul riturilor funerare.

⁵ Evseev, Ivan, *Enciclopedia semnelor și simbolurilor culturale*, Timișoara, 1999, p. 17.

⁶ Acestea mai sunt folosite și pentru prima scaldă a nou-născutului, având ca scop protejarea acestuia de spiritele malefice.

⁷ Văduva, Ofelia, *Pași spre sacru. Din etnologia alimentației românești*, Editura Enciclopedică, București, 1996, p. 40.

⁸ Vatra constituie o cale spre exteriorul casei.

⁹ Bughele, Camelia, *Bucătăria țărănească și recuzita din lemn*, în „Datini”, Editată de Fundația Culturală Ethnos, CNCPCT și MCC, 2002, nr. 1-2, p. 45-48.

¹⁰ Ospitalitatea este actul obligativ total pentru români.

¹¹ Bughele, Camelia, *op. cit.*, p. 45-48.

¹² Inf. Alexandru Manea, noiembrie 2008.

¹³ Olteanu, Antoaneta, *Calendarele poporului român*, Editura Paideia, București, 2001, p. 329-333

Confesiuni

Elena Zbanț

Continuăm seria interviurilor cu participanții la Tabăra de Artă Naivă de la Zimnicea. În acest număr al „Buletinului Informativ” personajul principal este doamna Elena Zbanț, din Iași.

Nu voi face o introducere anume persoanei în cauză și asta datorită faptului că aceasta s-a prezentat foarte frumos, natural, cu note de umor specific moldovenesc. Doamna Zbanț este o prezentă tonică, plină de povești ale ei și doar ale ei, povești pe care ea singură le transpune pe pânză, după cum mărturisește, povești despre satul și copilăria ei, despre familia ei.

Interlocutorul este, așa cum a fost și în numărul trecut și cum va mai fi până la epuizarea seriei noastre de naivi prezenți la Zimnicea în 2010, domnul Dănuț Dumitrașcu.

E.Z.: *Mă numesc Elena Zbanț, sunt o bunică, țărăncă, domiciliată în Iași din 1975; dar târziu m-am apucat să lucrez și eu, să pictez. Am rămas singură, adică soțul mi s-a trecut; eram pensionară și atunci mi-am permis să-mi pierd și eu timpul cu asemenea lucruri.*

Am avut asta din copilărie, dar n-am avut niciun pic de posibilități și condiții; au fost vremurile cum au fost... Eu am prins război, secetă, foamete, colectivizare, toate presiunile și condițiile cele mai grele, după care, după toate, am rămas fără nimic. Am fost al șaselea copil, la țară...

D.D.: De unde?

E.Z.: *Sunt din județul Botoșani, comuna Hănești. La 11 ani am rămas numai cu mama, fiind cea mai mică. Aș fi vrut să învăț, m-am dus vreo*

două săptămâni la școală, așa, fără acordul mamei, dar n-am putut mai departe. Mama spunea că „Ce-am să fac dacă învăț? Să plec de acasă, să las pământul pârlăoagă și casa pustie? Rușine mare!”. Și așa s-a făcut că eu n-am învățat... am numai patru clase... așa, parcă mi-e jenă... Dar asta este situația! Aș fi vrut, mi-a fost dragă (școala - n.r.) de copil...

Ca joacă, aveam o vecină, și joaca noastră era: „Hai să desenăm!”. Și desenam... Știu și acuma... Făceam... parcă le și văd... Fete, flori, case și păsări, păsări domestice. Și veneam și îi arătam mamei, și mă gândeam că și mama se bucură la fel ca mine... Dar mama, fiind sătulă de câte altele, și eu eram al șaselea copil, n-o mai impresiona, și zicea: „Ei, ai făcut și tu...”.

D.D.: Dar, doamnă Zbanț, spuneți-ne cu ce pictați dumneavoastră? Cu ce culori, cu ce materiale?

E.Z.: Uleiuri... Ulei și culori din astea, pe bază de ulei, și pe cartoane. Și dacă ar fi despre mine, eu n-aș putea să le fac. După pensia ce-o am, nu mi-aș permite. Mă ajută copiii și cunoștințele lor; și pe cunoștințele lor le simt la fel ca pe copiii mei; se bucură și ei de ceea ce fac eu și mă aprovizionează. Dacă nu m-ar aproviziona ei, eu nu aș putea să le fac, că sunt foarte scumpe. Consum, dar câștig... nimic!

Cu toată treaba asta, nu mă-ndur să le dau. Dacă aș da vreunul, aș plânge după el! Eu tot ce-am realizat, ce am pus pe aceste cartoane... Totul face parte din viața mea: tot ce am trăit, am călcat, am muncit, tot ceea ce am petrecut. Și eu în toate astea eu mă văd, mi se pare că eu sunt acolo, nu aici. Și asta m-a atras.

Poate c-aș face și altceva, dar aș vrea să termin ce mi-a rămas și ce m-a impresionat pe mine din primii ani de viață, când am înțeles că eu sunt pe lumea asta. Dar nu știu când le-aș termina, că sunt așa multe... Că ar mai trebui mulți ani să trăiesc, să le termin pe toate.

Și toate sunt aspecte de la țară. Am trăit până la 35 de ani în sat, după aceea am plecat, am fugit de colectiv, am crezut că am să găsesc mai bine și am fugit... Nu știu dacă-i bine, dar așa era concepția mea (am fugit de dracu' și am dat de tat-su...). (râde)

Am lăsat acolo o gospodărie formată și am plecat; am gândit: „Doamne, să fug de colectiv!”. După aceea am lucrat vreo două sezoane la Fabrica de cărămidă, apoi am făcut o școlarizare, în rând cu copiii, la Fabrica de confecții și le țin minte, așa au fost de... Nu grele, dar impresionante pentru mine, examenele acelea; țin minte și acum și ce mi-a dat, și ce-am făcut, și ce-am visat, și cum mi s-au potrivit.

După care, am lucrat în confecții, de unde am ieșit și la pensie, o pensie micușoară care nu-mi permite nici să-mi suport așa... cheltuielile,

existența mea, dar nu să-i bag în materiale.

N-am vândut nimic, că nici n-am avut cerință. Numai două le-am dat așa, de drag, și restul le am și nici nu le-aș vinde. Dacă aș vinde vreuna, aș plânge după ea, că toate fac parte din viața mea, din ce-am cunoscut eu.

D.D.: V-am cunoscut prin intermediul picturilor dumneavoastră, ați participat la Salonul Internațional de Artă Naivă și la expoziții organizate de Centrul Național. Povestiți-ne puțin despre subiectele abordate.

E.Z.: Așa... Eu când îmi pun în gând o temă, parcă aș vrea să le prind pe toate și dacă-i mic, ce prind eu acolo, foarte puțin, aș vrea să prind cât mai multe: „Dar era și aceea, era și mătușa Catinca, dar era și mătușa Casandra, dar era și bădia, dar era și...” Aș vrea să-i prind pe toți. Și am zis că... Am făcut-o prima dată pe ceva mai mic și am zis: „Uite, dacă era..., dacă aveam teren mai mare, mai făceam și cutare, și cutare...” Și copiii mei ce-au zis: „Lasă, că-ți aducem mai mare!”. Și mi-au adus de un metru pe optzeci.

Și altădată mi se pare că nici aceea nu-i de ajuns... Dacă aș prinde un perete întreg...

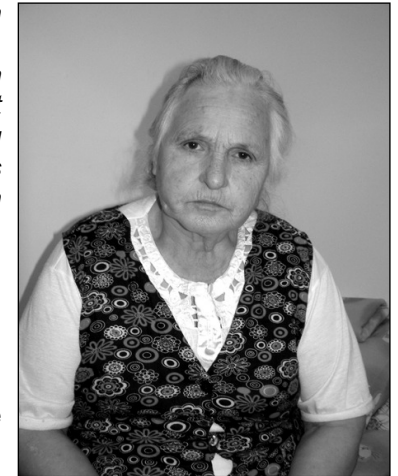
Asta m-a atras pe mine; probabil că unde m-am născut la țară și sunt țărăncă, mie mi s-a părut că nu-i nimic mai frumos și mai important, mai interesant decât viața trăită la țară.

Și țiganul spune că la cort e cel mai frumos și mai bine. (râde)

Și așa am început... De fapt... cum am început eu?!

Am trăit în oraș, așa, pe ici, pe colo, unde am lucrat, cum s-a putut, că n-aveam nicio pregătire... Am făcut după 35 de ani o școlarizare pentru confecții și, când am ieșit la pensie, m-am retras înapoi în satul de unde am plecat, că mai este și acum casa; că atâta m-am chinuit pentru casa aceea, o casă țărănească, numai s-o păstrăm așa, sufletește, că numai cheltuială, și muncă, și grijă...

Și numai bine m-am dus acolo, după ce am ieșit la pensie, și nici nu s-au împlinit șase ani, și soțul mi s-a trecut. Am rămas singură și copiii

Elena Zbanț: bunică, țărăncă, artistă naivă...

m-au adus înapoi la Iași, că aveam și aici o cocioabă, tot a noastră. Și dacă am venit înapoi la Iași, mi-a fost iar mai greu, că am luat-o din nou, cum am luat-o când m-am dus... Casa a rămas neîngrijită... Astea-s povești mai lungi.

Și după ce am rămas singură și am venit înapoi la Iași, mi-am permis să mai pierd timpul.

Că de multe ori spun: „Dacă soțul meu ar fi fost, eu nu le puteam face!”. Pentru că el mi-ar fi zis: „Ce mai pierzi timpul cu astea? Copilărești! Ce te joci tu acolo? Hai, mai bine, la treabă, afară, la câmp!”. Și mă descuraja, și mă întrepupea.

Și, uite, mi-am permis și am început cu niște resturi de creioane colorate pe hârtie, pe coală din asta de împachetat și mi-am făcut ce am dorit mai întâi, ce am avut eu în preferința mea, în dorința mea: interiorul casei părintești.

Și am făcut-o cu creioanele acelea și i-am zis băiatului: „Măi, eu vreau s-o pun în ramă, măi, s-o pun acolo pe perete. Mă uit mereu acolo unde am călcat, unde eu am trăit, unde sunt eu!”

„Măi, dacă ar fi acuarele... Așa, unde să-l pui?”

„Ce să fac eu cu acuarele? Eu știu să umblu cu acuarele? Să-mi moi degetele mele?”

„Ei, că-i și greu... lei puțină apă și un penson și faci!”

„Moi așa, ca la var?”

„Da, ca la var”.

„Ei, apoi, eu cu var știu să dau”.

Și așa am început pe niște coli duplex și nici nu știam că există, că am făcut pe foaie de împachetat. Și le-am făcut pe acelea și după aceea mi-a zis, când s-o pun în ramă: „Că dacă ar fi cu acuarele...”

Și am băgat-o într-un celofan, i-am pus două lăturele și o am și acuma. O păstrez.

După ce mi-au adus ei colile astea și am făcut cu acuarelă, de la o vreme mi-au zis: „Ei, dacă ar fi cu ulei...”

„Ce să fac eu cu ulei? Eu știu ce-i acela ulei?”

Și mi-au adus tot așa trei cartoane de optzeci pe un metru, dar au stat vreo șase luni și mi-am zis: „Eu nu pun mâna pe ele! Eu nu știu ce valoare, ce preț au astea, dar văd că-i ceva de calitate și eu nu le stric!... Cu așa o hârtie, treacă-meargă, o mai stric, dar cartoanele astea nu le stric!”

„Strică-le, matale! Și le-am adus să le strici mata!”

De la o vreme: „Dacă voi vreți să le stric, ia că le stric!”. Așa am început prima dată.

Interior din casa părintească - Elena Zbanț (Iași)

Și fiind anotimpul de iarnă, am făcut mai multe aspecte de iarnă: obiceiurile, jocurile, cum se taie porcul... Tot ceea ce am prins de când am început și eu să înțeleg că sunt pe lumea asta.

După ce le-am terminat pe acelea, am mai făcut și altceva: câmpul, interioarele. Nu știu dacă chiar interioarele, dar teme: dacă am făcut Ajunul Crăciunului, cum venea preotul în casă și amintirile - cum se întâmpla atunci, țesutul - asta era treaba noastră obișnuită.

Și așa am făcut și interioarele, cum am trăit noi, cum am obișnuit - cu sobă, cu cuptor, cu „pus” pe perete; dacă noi n-am fi agățat nimic pe perete, toate erau lucrate de noi, mi s-ar fi părut că-i casa nelocuită, pustie, cum ziceam noi; așa ne-am deprins, tot așa le mai așez încă.

D.D.: Ați luat premiu pentru lucrările acestea de iarnă...

E.Z.: Da, în 2007, la expoziția națională de la București. M-a recunoscut doamna directoare Oana Petrică la târgul de oale în Iași; n-am știut, n-am cunoscut, eu sunt necunoscută, mă rog, neînvătată... n-am știut.

Am fost acolo la Iași, am fost întrebată, am răspuns și am fost invitată în 2007 la București, atunci am participat prima dată. Și anul trecut, în 2009.

Și la Iași, am debutat la bojdeucă, la Muzeul „Ion Creangă”, întâmplător. Numai Dumnezeu mi le-a dat astea, vin așa fără să mă gândesc... Mă lua băiatul meu cel mare, mergea când se făceau festivitățile, comemorarea, la bojdeucă, la Ion Creangă; și îmi zice odată: „Maică, nu vrei să mergi și mata? Că-i frumos!”. „Hai că merg!”, și, mergând acolo, am văzut că făceau și alte activități: lansare de carte, picturi...

Și am mai avut încă un an la bojdeucă, tot în aceeași dată. Și acum, ultima expoziție personală am avut-o la Cercul Militar.

D.D.: Doamnă Elena, dar în tabăra asta cum ați ajuns?

E.Z.: Am venit... (râde) Eram acasă, veneam de undeva și mă pomenesc cu un telefon, sună cineva: „Știi, sunt cutare, cutare...”. Și am avut impresia că sunt din partidele politice, că mi s-a întâmplat să mă mai întreb.

Când mi-a spus că „Suntem de la București, de la Centrul Național”, atunci am rămas pe loc, am zis: „Uuu! Mi-ai căzut ca de sus, așa...”. Era doamna Pavelescu, pe care n-am cunoscut-o, nu m-a cunoscut: „Uitați, este o expoziție, așa... Trebuie să-mi dați răspunsul”.

„Nu știi să vă răspund. Eu n-am fost la București decât de vreo trei ori, am trecut prin gară” (nu știam cum aș putea să vin, m-am blocat puțin), „întâi să vorbesc cu băieții”.

Până la urmă a găsit băiatul un coleg care venea la București.

În gară, la București, nu-i găseam. (râde) Până la urmă i-am găsit și ne-am întâlnit. L-am văzut pe Iftinchi, mi s-a părut că s-a luminat, am văzut nu știu ce, mi se părea că sunt un câțel rătăcit; și o văd și pe Salomia, doamna Salomia... când am văzut-o: „Văleu, încă o artistă ca mine! Cine ne vede nu dă doi bani pe amândouă, mici, bătrâne și, na, țărănci”. Și așa am ajuns aici, la Zimnicea.

D.D.: Și cum vi se pare, doamnă, aici?

E.Z.: Cum mi se pare? Puțin deosebit față de la noi, dar totuși frumos. Numai că mie gândul mi-e tot la cocioaba mea (râde) și la grijile mele.

Și, uitați așa, asta este povestea mea.

Dar mi-a fost drag, mi-am dorit și aș fi vrut de copil, dar n-au fost condiții, cât de puțin; și acum, dacă am rămas singură, mi-am permis așa, să mai pierd timpul. Și dacă am ajuns până aici, „Doamne, mare ți-e puterea! Mari ți-s puterile, Doamne!”...

D.D.: Succes în continuare!

A consemnat
Ioana Mădălina MUNTEANU
Referent, CNCPCT
Fotografii de Rodica DINACHE

Noi apariții editoriale

Tradiții clujene. Tezaur uman vii

Semnalăm apariția primului număr din acest an al publicației *Tradiții clujene. Tezaur uman vii* (an IV, nr. 7, 2011), revistă semestrială de specialitate editată de Consiliul Județean Cluj și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Cluj.

Paginile publicației reflectă atenția deosebită a specialiștilor CJCPCT Cluj pentru valorificarea și promovarea civilizației tradiționale românești și pentru metodologia necesară cercetării culturii populare.

Dr. Pamfil Biltiu relatează despre prestigiul și originalitatea meșterului popular Gheorghe Borodi, pentru ca mai apoi drd. Florian Dumitrache să arate cum este „trecută” arta populară prin viziunea lui Vasile Moldoveanu.

Sfera culturii materiale tradiționale este completată de articolele scrise de dr. Elena Rodica Colta, care prezintă *Școala de pictură naivă de la Brusturi*, de prof. Mircea Lac, care realizează o descriere a *cornurilor de praf de pușcă* și de drd. Claudia Lotrean, care prezintă *arta însuflețirii lutului*.

Aspecte legate de obiceiurile tradiționale românești sunt sesizate în articolele drd. Mihaela Rotaru, care ne dezvăluie *particularitățile ritualului nașterii din zona Sălajului* și ale prof. Mihaela Mureșan, care a cercetat *obiceiul Sânzienelor, performat în satul Cutca*, județul Cluj.

O incursiune în mitologia românească o face prof. Liliana Cristina Onețiu, care prezintă *Vâlva* din perspectiva miturilor civilizației miniere românești.

În continuare, drd. Laura Corpodean realizează o *introducere în studiile lui Lucian Blaga*, care conturează destinul unui creator mioritic, prof. Toma Daniel Mărincuș încearcă o *hermeneutică a folclorului de iarnă, specific comunei Mărișel* din județul Cluj, drd. Angela Șerdean-Pușcaș ilustrează *dorul, ca element fundamental al liricii populare românești*, iar drd. Carmen Dușa abordează *originile basmului* în general și ale basmului italian în particular.

Nu în ultimul rând, sunt relatate aspectele culturale ale activității de cercetare a ing. Dumitru Furnică Minovici de către drd. Costel Cioancă.

Perspectiva culturală a revistei denotă, în cadrul presei de specialitate, intenția colectivului redacțional de a consolida un puternic dialog interdisciplinar.

Așteptăm cu mare interes următorul număr, care să înfățișeze o nouă radiografie a spațiului cultural românesc!

Anamaria STĂNESCU
Referent, CNCPCT